

T.C.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 11.10.2024
Sayı : 598

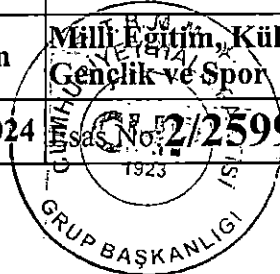
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçeleri ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 08.10.2024

Dr. Aylin YAMAN
Ankara Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Tarih: 16-10-2024	Esas No: 2/2599

T B M M KANUNLAR VE KARARLAR BSK.LIGI
11 Ekim 2024
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
11 Ekim 2024
No: 1510993

GENEL GEREKÇE

2024 yılı itibarıyla Türkiye’de 208 yükseköğretim kurumu bulunmaktadır. Bu kurumların bünyesinde ise, 128 tıp fakültesi, 105 diş hekimliği fakültesi, 31 veteriner fakültesi ve 62 eczacılık fakültesi bulunmaktadır.

Bahsi geçen fakültelerin de dahil olduğu ilgili yükseköğretim kurumlarında; öğrenim ve azami eğitim-öğretim süreleri 04/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 44’üncü maddesinde şu şekilde düzenlenmiştir;

(a) Öğrenim süresi iki yıl olan ön lisans programlarında azami dört yıl.

(b) Öğrenim süresi dört yıl olan lisans programlarında azami yedi yıl.

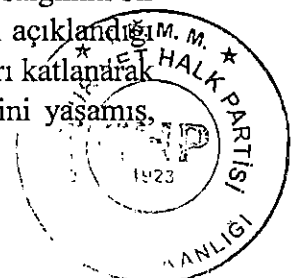
(c) Öğrenim süresi beş yıl olan lisans programlarında (diş hekimliği, eczacılık ve veteriner hekimliği) azami sekiz yıl.

(ç) Öğrenim süresi altı yıl olan lisans programlarında (tıp doktorluğu) ise azami dokuz yıldır.

Başta tıp fakültesi öğrencileri için olmak üzere, azami öğrenim süreleri konusuna dair altı çizilmesi gereken ilk nokta; öğrenim görme şekilleri ve yöntemlerinin özgün ve farklı olması nedeniyle ilgili sürelerle dair yeni bir düzenlemenin yapılması zorunludur. Her fakültenin aynı kapsamda değerlendirilmesi hakkaniyetli olmadığı gibi, ders değil sınıf geçme esaslı tıp fakültelerinde, verilen ek hakların öğrencilerce kullanılabilmesi de çoğu durumda mümkün olmamaktadır. Bir diğer husus, 2 yıllık fakültelere 4 yılda bitirme hakkı verilmesinin sonuçları ile ilişkilidir. Yani anılan kurumların öğrencilerine yükseköğrenimlerini tamamlamaları bakımından, öğrenim süresine %100 ilave süre tanınmaktadır. Aynı doğrultuda fakat farklı içerikte olmak üzere 4 yıllık fakültelere ise 7 yılda bitirme hakkı verilmekte, yani %75 oranında ek süre tanınmaktadır. Oysa tıp fakültesi gibi 6 yıllık fakültelerde öğrenim gören öğrenciler bakımından 9 yılda bitirme hakkı verilmiştir. Dolayısıyla yükseköğrenim süresine %50 oranında ek süre tanınmıştır. Üstelik ders geçme imkanı tanınan birçok fakültede, bir öğrencinin yükseköğrenimde geçireceği sürede bir kayıp yaşamadan ilerlemesi görece daha kolay kılınmıştır. Sınıf geçme esaslı tıp fakültelerinde ise aksine zorlaştırılmıştır.

Yukarıda ortaya konulmuş olan gerekçeler öğrenciler bakımından kaybolunan yükseköğrenim kurumlarında öğrenimlerini tamamlamaları ve diploma almaları açısından açık bir eşitsizliğe yol açmaktadır. Ülkemizde artan hekim ihtiyacı da göz önünde bulundurulduğunda bu uygulamada kamusal bir yarar söz konusu da değildir. Ayrıca tıp fakültesinde öğreniminin son aşamasına yaklaşmış ve özellikle 5.sınıfa gelmiş olan öğrencilerin süre nedeniyle yükseköğrenim kurumlarından uzaklaştırılmaları, bireysel düzeyde de birçok öğrenci ve aileleri bakımından psikik ve sosyal yaraya dönüşmektedir. Unutulmamalıdır ki, tıp fakültelerinin 6. Sınıf (son yılı) öğrenciler, “intern doktor” olarak nitelendirilir, hekim adaydırlar ve sınava tabi değillerdir.

Altı çizilmesi gereken bir diğer önemli nokta ise COVID-19 salgının yaratmış olduğu olağanüstü durumun sonuçlarıyla ilişkilidir. Özellikle geçtiğimiz beş yıllık dönemde, dünyada ve ülkemizde üstesinden gelinmesi zor ve derin izler bırakan bir dönem yaşanmıştır. Etkileri ise toplumsal ve bireysel düzlemde sürmektedir. Dünya Sağlık Örgütü, COVID-19 salgını bir pandemi olarak ilan etmiş, ülkemizde de ilk COVID-19 vakasının görüldüğünün açıklandığı tarihten itibaren, tüm yurttaşlarımızla birlikte üniversite öğrencilerinin de sıkıntıları katlanarak artmıştır. Aynı dönemde ülkemiz, tarihindeki en derin ekonomik krizlerden birini yaşamış.

yaşamaya da devam etmektedir. Tüm bu ağır koşullara, ülkemizde meydana gelen 6 Şubat depremleri de eklenmiş, birçok insanımız bu faciadan derinden etkilenmiştir. Etkilenen kesimlerden birisinin de üniversite öğrencileri ve aileleri olması kaçınılmazdır. Hem deprem bölgesindeki illerde hem de başka şehirlerde öğrenimlerini sürdürmekte zorlanmış ve halihazırda zorlanan üniversite öğrencileri gerek toplumsal ve ekonomik, gerekse fiziksel ve psikolojik olarak yaşanan ağır süreçten etkilenmişlerdir. Ailelerinin ve kurumlarımızın yoğun desteğiyle çok zor koşullarda, büyük emekler vererek disiplinli çalışmaları sayesinde kazandıkları öğrenim haklarını, birçok örneğin de ortaya koyduğu üzere disiplinsizlik nedeniyle çalışmama durumundan değil, toplumsal ve bireysel ağır nedenlerle kaybetmişlerdir.

Barınma ve geçinme de dahil olmak üzere ekonomik koşullar, COVID ve benzeri sağlık alanında yaşanan krizler, ilave olarak doğal afetlerin yarattığı büyük tahribat da göz önünde bulundurularak gençler arasında ayırım gözeten ve eşitsizliğe yol açan uygulamaların ortadan ivedilikle kaldırılması yerinde olacaktır. Çoğu durumda bireysel bir trajedi olması yanında kamusal olarak da büyük zararlara yol açan uygulamaların ortadan kaldırılması bakımından bir düzenleme yapılması gereklidir. Gençlerimizi, süresi belirsiz afları bekletmeye mahkûm bırakmak yerine, eşit haklardan yararlanarak toplumsal yarar üretimine katkı vermelerinin önünü açmak tercih edilmelidir.

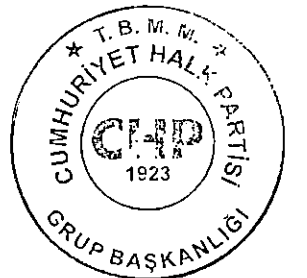

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Bu madde ile azami öğrenim süreleri arttırılarak programlar arasında bir dengenin kurulması sağlanmış olacaktır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

YÜKSEKÖĞRETİM KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 04/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 44 üncü maddesinin c fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Öğrenciler, bir yıl süreli yabancı dil hazırlık sınıfı hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın öğrenim süresi iki yıl olan önlisans programlarını azami dört yıl, öğrenim süresi dört yıl olan lisans programlarını azami yedi yıl, öğrenim süresi beş yıl olan lisans programlarını azami dokuz yıl, öğrenim süresi altı yıl olan lisans programlarını azami on bir yıl içinde tamamlamak zorundadırlar.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

